

[Poul Dam.]

getoverslag for flere år, en økonomisk redegørelse fra økonomiministeren, nogle lovforslag, der knytter sig dertil, og alt dette koges sammen i én suppe, hvor en række kokke optræder på stribe, og hvor debattens enkelte elementer, i det omfang de overhovedet har relation til hinanden, optræder med meget store mellemrum, således at en egentlig ordveksling næsten ikke forekommer, således at der næsten ikke kan forekomme noget, som man i ordets egentlige forstand kan kalde debat. Jeg tror, det er nyttigt at finde på andre former for debatters afvikling, hvis de overhovedet skal føre til det resultat, alle hævder at stræbe mod.

Den anden betragtning er denne: vi hører her som så ofte om ønsket om samarbejde mellem folketingets partier, men det forekommer mig, at disse samarbejdsønsker står i et meget dårligt forhold til realiteterne. Man er fra alle sider — og jeg undtager ingen — meget mere interesseret i at trække fronterne op, at understrege modsætningerne, at understrege, at de andre altså ikke vil samarbejde. Når vi nu i går nedsatte et 21 mands udvalg, som angivelig netop skal søge frem til nogle fælles løsninger, skal kunne diskutere en række spørgsmål helt frit, så er det ikke særlig muntert f.eks. at høre hr. Poul Schlüter her i dag i meget barske vendinger udtrykke sin store skuffelse over oppositionen i denne sal. Det var i hvert fald ikke en formulering, som tydede på, at der virkelig er samarbejdsvilje, og jeg tror, at samarbejdsvilje er nødvendig og nyttig, også selv om det skulle vise sig, at vi, når vi har forsøgt samarbejde, ikke kan nå til enighed.

Jeg har i øvrigt kun nogle få bemærkninger til henholdsvis finansministeren og økonomiministeren. Nu har jeg jo kendt finansministeren i lige så mange år, som han har kendt mig, og jeg ved, at han har en indbygget trang til polemik og en evne til det, som jeg slet ikke kan hamle op med, så derfor skal jeg gøre det ganske kort.

Først er der spørgsmålet om, at finansministeren i sin fremsættelsestale havde sagt, at kapacitetsgrænsen for økonomien stort set er nået nu, og det havde jeg gjort nogle ophævelser over. Finansministeren siger i den forbindelse, at vi jo har næsten fuld

beskæftigelse, og at vi åbenbart har kapitalmangel. Det vil jeg naturligvis ikke benægte. Jeg kan godt slå op de steder, hvor man kan se sådanne tal, men det er egentlig ikke spørgsmålet. Det er jo ikke så enkelt at bestemme en kapacitetsgrænse. Der er jo også spørgsmålet, om beskæftigelsen er fornuftig, altså om arbejdskraften bliver anvendt på den mest produktive måde, og der er spørgsmålet, om kapitalen bliver anvendt på den mest produktive måde, og jeg tror, der meget vel kunne sættes en lang række foranstaltninger ind, som kunne forøge produktionen netop ved at anvende arbejdskraften og kapitalen anderledes. Dertil kommer så, at jeg slet ikke er sikker på, at kapitalen er af en størrelse, der så helt og aldeles er bestemt ved opsparingen; jeg tror nok, der er andre muligheder. Men det skal jeg i denne sammenhæng ikke nævne noget om.

Så kom finansministeren flere gange tilbage til, at jeg havde sagt, at den konservative filosofi synes at være, at dette er landet, der skal gå i stå. Finansministeren sagde, at man kunne bare se på dette finanslovsforslag, det viser jo noget helt andet. Ja, det er da fuldkommen rigtigt. Jeg talte overhovedet ikke om det i forbindelse med dette finanslovsforslag, der jo viser nogle smukt stigende tal som følge af de reformer, der er vedtaget i fortiden. Jeg talte om budgetoverslagene, og jeg talte om det, som regeringen med en grænseløs optimisme kalder perspektivplanlægningen, og om, at man her har noget, som finansministeren i sin fremsættelsestale betegnede som en langsommere stigningstakt, en opbremsning af de offentlige udgifter. Det kan jeg ikke se som noget som helst andet end et ønske om, at den fremtidige udvikling skal lægge forholdsvist mindre vægt på de offentlige opgaver, end vi hidtil har set. Det er den filosofi, at det ikke er væsentligt at lave flere reformer her i landet, at dette er landet, der skal gå i stå. Det bygger ikke på nogle formodninger, det bygger på finansministerens egne udtalelser.

Når finansministeren så yderligere om min påpegning af de formindskede reserver i budgetoverslagene siger, at dette jo skyldes, at udgifterne er flyttet fra reserverne over til de almindelige budgetposter; ja, så vil det også sige, at man altså ikke forudser